

Els Pastorets del meu pare

L'obra de Josep Maria Folch i Torres, recordada per Ramon Folch i Camarasa

Josep Maria Folch i Torres va néixer el 29 de febrer del 1880 a Barcelona on va morir el 15 de desembre del 1950. Recordem el novel·lista, narrador i autor de teatre però també d'obres dedicades a infants i adolescents, com *Les aventures extraordinàries d'en Massagran*, recordant la versió que va fer d'*Els Pastorets* (<http://www.centenariipft.cat/>).

Es va estrenar el 1916 al Coliseu Pompeia de Barcelona. Des d'aleshores, el text ha estat adaptat per cada grup que l'ha representat, però la història s'ha mantingut intacta. *Els Pastorets o l'adveniment de l'infant Jesús* (<http://www.lagaleraeditorial.com/ca/els-pastorets-o-ladveniment-de-linfant-jesus-978-84-246-5889-2#.WFGFPoVsFYU>) (La Galera) és una edició que ha estat revisada pel seu fill, Ramon Folch i Camarasa (<http://www.catorze.cat/noticia/4276/concursos/literaris>). És ell mateix qui fa memòria en aquest vídeo -del qual recollim 14 records- de com va viure de petit l'obra del seu pare.

Vídeo: <https://www.youtube.com/watch?v=pmseuysPAs4>

1. No me'n recordo, de la primera vegada que vaig anar a veure els Pastorets, perquè segurament devia tenir dos o tres anys que ja hi anàvem tota la família. No solament una vegada sinó quasi bé cada representació teníem la nostra llotja al Teatre Romea i allà passàvem la tarda veient els Pastorets. Dic veient perquè de fet jo he sordejat des de molt petit. També era curt de vista.
2. Des de la llotja de la família Folch i Torres veia figuretes que es bellugaven i sentia el que deien. Sentia més el que deien que no pas veia el que feien. De manera que pensava que tothom ho veia igual.
3. Després, amb una revisió mèdica que em van fer a l'escola, em van dir: home però si aquest noi és miop. S'ha de posar ulleres. I a partir de llavors vaig descobrir tot l'altre món, entre d'altres vaig poder veure els Pastorets per primera vegada. Que devia tenir set anys, m'imagino.
4. Entre els meus companys de l'escola de primària hi havia alguns de parla castellana que també anaven a veure els Pastorets en català. Perquè era una tradició arrelada que feia molt bona feina, perquè molta gent que no anava mai al teatre Els Pastorets els anava a veure.
5. Era com menjar torrons i visitar pessebres.
6. He comprès que els Pastorets havien estat fins i tot un recurs econòmic per a les empreses de teatre professional.
7. Ara anar a Barcelona des d'un poble no és cap problema, però en aquells anys era tota una aventura per a la gent de fora haver d'anar a un teatre de Barcelona.
8. Fer els Pastorets arreu de Catalunya era una espècie de llavor de futurs actors professionals.
9. Quan tenia vint anys li van encarregar que escrivís una obra de teatre per posar-hi música i que fos una mena de sarsuela catalana. Però el pare en aquella època anava sempre curt de diners. I va dir: ho provaré
10. El 1916 la Junta que es cuidava del teatre d'aficionats Coliseu Pompeia de Gràcia, tot això funcionava sota les ales dels frares caputxins, ja feien cada any els Pastorets. Però la Junta

d'aquell any va considerar que eren poc respectuosos en l'aspecte religiós i que se n'havia de fer uns de nous. I se'ls va acudir qui era l'autor d'obres per infants? El Josep Maria Folch i Torres. I el van visitar a casa seva i li van preguntar si es veia en cor de fer uns Pastorets nous. I el meu pare que ja era casat i tenia dos o tres fills va dir sí, sí, d'acord.

11. El meu pare sempre estava d'acord a treballar mentre no fossin coses que anessin en contra de les seves conviccions tan patriòtiques com religioses.

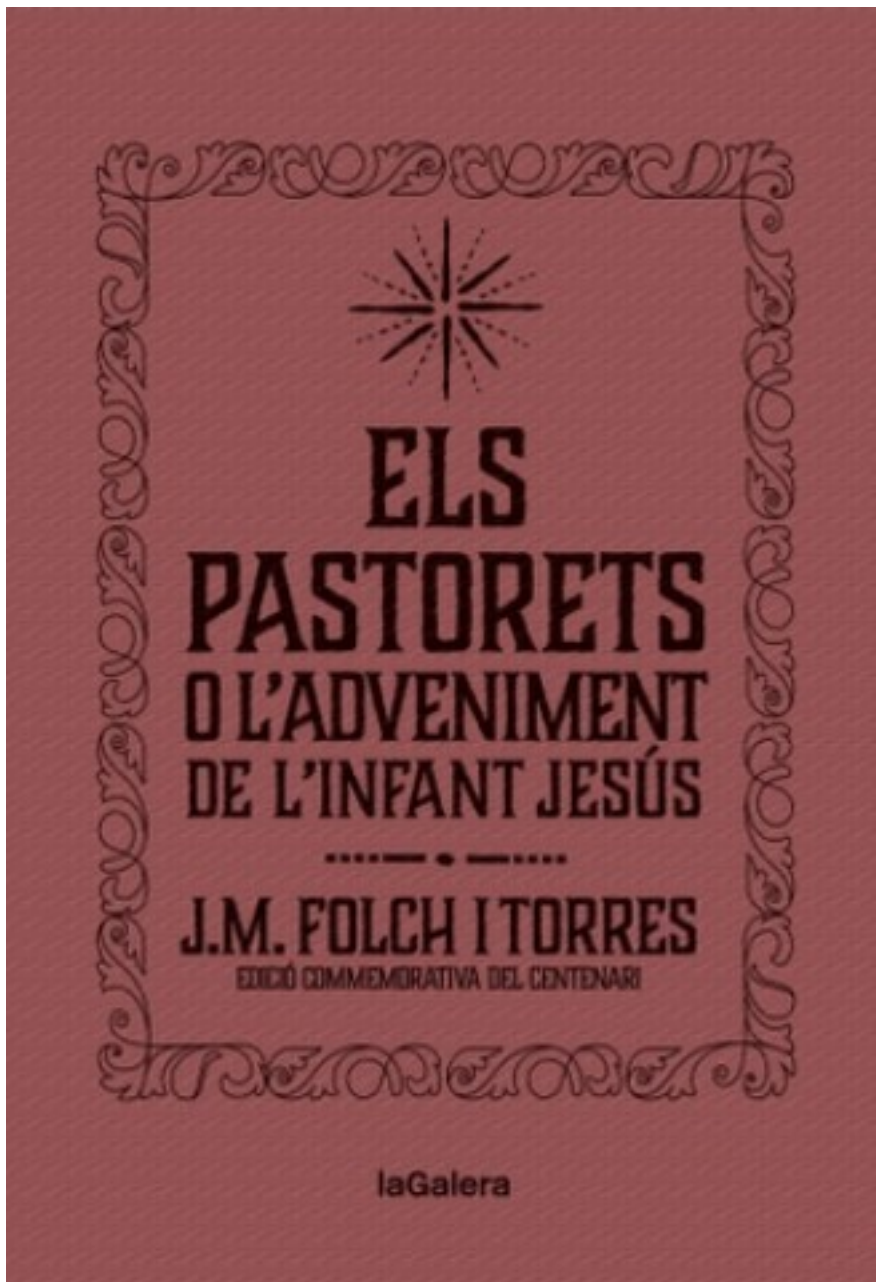
12. Com farem uns Pastorets nous? I li van dir: si vol, pot venir al teatre, era el mes de novembre, i era per estrenar-lo aquell desembre. Vingui ara que no fem comèdia i els teoristes nostres li passaran tots els decorats dels Pastorets que fèiem. Vostè pot prendre nota perquè nosaltres som molt pobres, i no podem fer decorats nous.

13. Amb poques nits, perquè de dia tenia altres feines, ho va fer.

14. El pare va descobrir-se ell mateix que sí que era lo seu. Tant que amb el temps va arribar a estrenar una trentena d'obres de tres actes, o de cinc.

Els Pastorets de Montesquiú. Foto: Adrià Costa

Els Pastorets o l'adveniment de l'infant Jesús (<http://www.lagaleraeditorial.com/ca/els-pastorets-o-ladveniment-de-linfant-jesus-978-84-246-5889-2#.WFGFPoVsfyU>)

© Josep Maria Folch i Torres
© La Galera, 2016